

KOMPOSTIMI NË CËRRIK

CËRRIKU RICIKLON

NAXHIMI I MBETJEVE NË BASHKINË CËRRIK

- ▶ Bashkia e Cërrikut ka një **popullsi mesatare prej rreth 48.000 banorësh dhe një sipërfaqe 192 km²**
- ▶ Bashkia e Cërrikut ka një ekonomi të përqendruar **kryesisht në prodhimin dhe shërbimet bujqësore**
- ▶ Me një gjenerim mesatar të **mbetjeve bashkiake prej 3.000 ton/vit**
- ▶ Ka një **mbulim të përgjithshëm të shërbimit prej 90%** dhe cilësi të mirë të performancës së shërbimit, ambicia është të lëvizim **drejt reduktimit të mbetjeve dhe riciklimit të tyre**, duke shmangur depozitimin dhe zvogëlimin e sasisë së mbetjeve të dërguara në Incenerator.
- ▶ **Plani Bashkiak i Menaxhimit të Mbetjeve** u miratua nga Këshilli Bashkiak në Maj 2021, duke përcaktuar objektiva drejt ekonomisë qarkulluese.
- ▶ Si një zonë tipike bujqësore, pjesa më e madhe e përbërjes së **mbetjeve të saj janë mbetjet organike dhe të gjelbërta (më shumë se 50%)** të cilat ishin një shqetësim i madh për komunitetin dhe si prioritet kryesor u vendos ndertimi i një pike **kompostimi** si masë për zvogëlimin e tyre.

IMPIANTI I KOMPOSTIMIT NË CËRRIK

- ▶ Me mbështetjen e programit GIZ ne Maj te 2021 përfundoi **ndërtimin I Impianti të Kompostimit**, i fokusuar kryesisht në material të gjelbër dhe ushqimore.
- ▶ Inpjanti eshte ndertuar per nje kapacitet rreth 600 tone/vit, sot perpunohen **300 tonë mbetje te gjelberta në vit.**
- ▶ Një ekip prej **5 punonjesish** të trajnuar po operojnë në impiant të drejtuar nga bashkia Cerrik.
- ▶ Disa teste laboratorike i jane bere materialit perfundimtar dhe rezulton nje **material cilësor dhe i sigurt për t'u përdorur si pleherim.**

- ▶ Pika e kompostimit eshte ndertuar pikerish **mbi ish vend grumbullimin e mbetjeve te qytetit.**

PËRSE KOMPOSTOJMË?

- ✓ Zvogelojme sasive e derguar ne incenerator.
- ✓ Qytet me I pastër.
- ✓ Zvogelojme nevojën për të blerë fertilizues artificial
- ✓ Sigurojme përmirësimin e cilësisë së dheut
- ✓ Sigurojme rritjen e porozitetit të dheut dhe aftësitë e tij ujembajtëse
- ✓ Mundësojme azotin dhe fosforin që ushqejnë tokën
- ✓ Bashkia jonë mund ta përdor për të pasuruar dheun për parqe dhe hapsira të gjelbërta
- ✓ Parandalojme dekompozimin e materialit organik i cili krijon metan (një gaz 20 herë më i dendur se CO₂)

Materiali fillestar.

- ▶ Materialet që prانهen ne piken e kompostimit:
- ▶ **Shkurre/degë** nga biznese që operojne ne Bashkine Cerrik.
- ▶ **Mbetje te serave.**
- ▶ **Degët e krasitura** sezonale nga familjet.
- ▶ **Bimësia e ulët** dhe bari.
- ▶ Flukset e sasise ndryshojne ne **2 momente periodike**. Sezoni i ulet i gjenerimit ne **dimer** dhe sezon i larte ne **pranvere dhe vjeshte**.

MATERIALE TE TJERA PËR RICIKLIM

- ▶ Përveç që ka prioritet kompostimin, Bashkia po zbaton edhe grumbullimin **e materialeve te tjera të riciklueshme.**
- ▶ Procesi i grumbullimit të mbetjeve te tjera te riciklueshme ka filluar në **Gusht 2021** dhe tashmë ka arritur ti sherbeje nje siperfaqe te konsiderueshme te territorit duke grumbulluar karton dhe plastike.

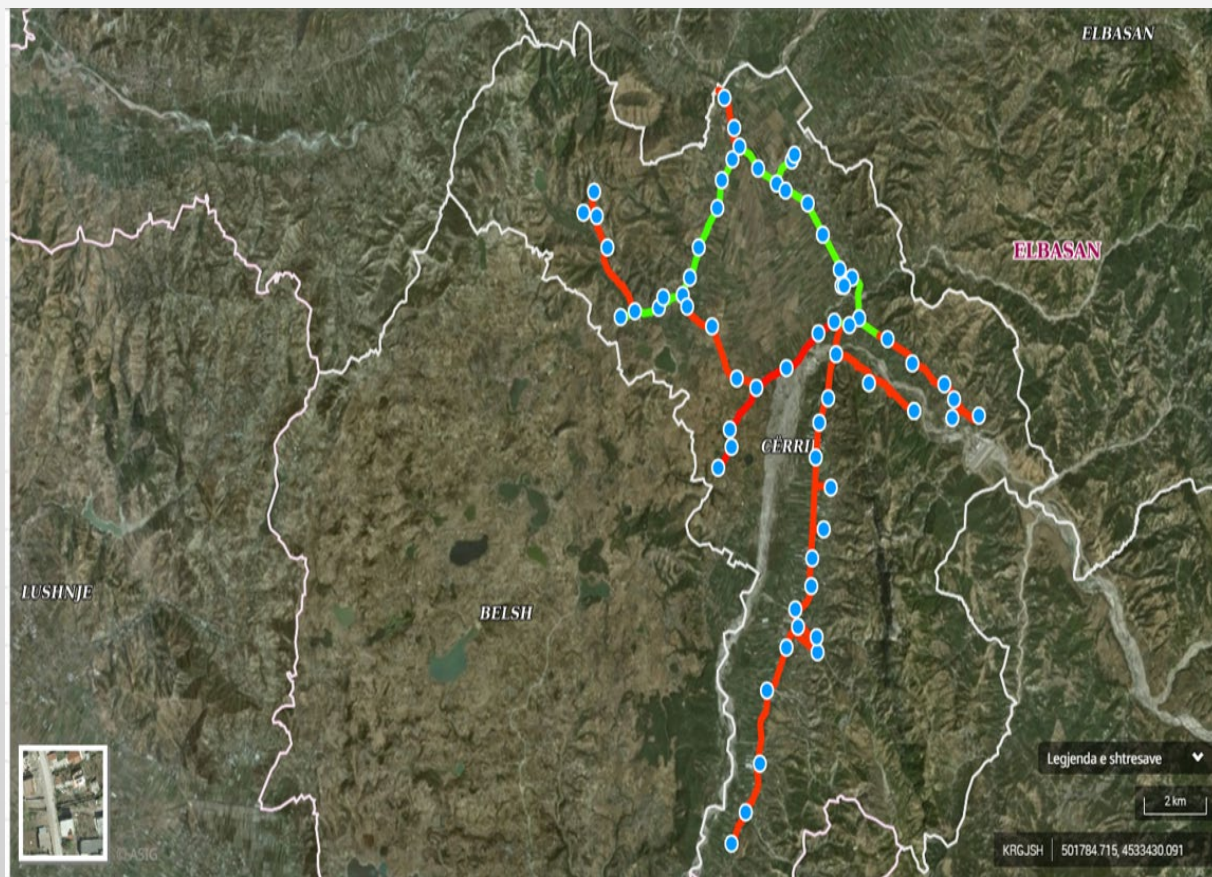

Targetgrup

- Komposti i perfunduar ka si destinacion **shitjen, mbulimin e sherbimeve te nevojshme per bashkine, promocion** por edhe institucionet arsimore.
- Publiku eshte gjithë pranuar te perdore kompostin per nevojat qe kane duke filluar nga perdorimi bujqesor por edhe dekorativ familjar

Zona gjeografike e mbulimit me sherbim

- ▶ **24 pika:** Zone e mbuluar me sherbim.
- ▶ **37 pika:** Zone e pa mbuluar me sherbim

OBJEKTIVAT TONA.

Fal bashkpunimit tre vjecar me Bashkine e Lubeck e cila ka nje eksperience mbi 35 vjet ne fushen e kompostit kemi bere nje studim te detajuar rreth pikes tone dhe kemi arritur ne rezultatet qe ne jemi te gatshem te zgjerojme aktivitetin tone dhe zonen e mbulimit me sherbim. Tashme ne kemi nje staf te kualifikuar dhe me nje produkt i cili kerkohet shume ne treg.

- Dhe ne duhet te bejme:

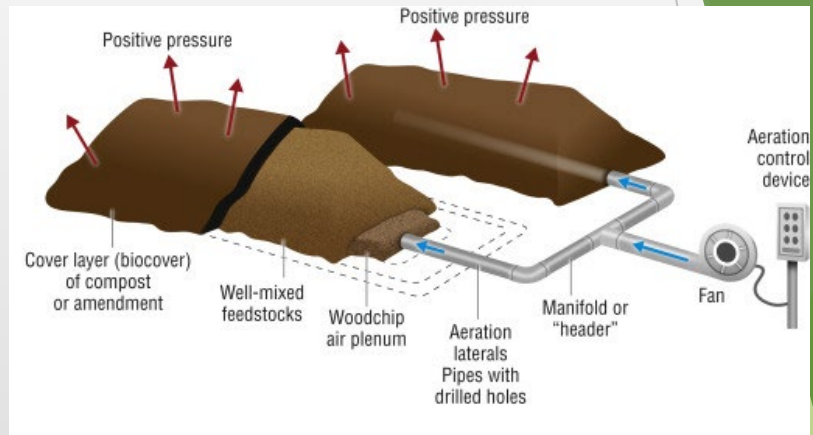
Ndeshim te makinerive.

- Makineri me kapacitet me te larte **transporti**.
- Makineri **grirese** deri ne **50m³/ore**.
- **Site** per materialin perfundimtar

Eficent ne kohe dhe shfrytezim hapesire.

- Ndyshim I menyres se kompostimit, nga ajo tradicionalja ku materiali kompostohet per 6 deri ne 9 muaj ne menyren me ajrim ku procesi zgjat 4 deri ne 6 jave .

Parameter	Windrows	Aerated piles	IVC in containers	IVC in tunnels
Active composting phase	8 to 12 weeks	4 to 6 weeks	3 to 4 weeks	About 3 weeks
Turning required	once a week	3 times in total	Depends on the system	No turning
Maturation phase	6 to 8 weeks	2 to 4 weeks	About 4 weeks	4 to 6 weeks

Krijimi I nje tregu te sigurte

- ▶ Jemi duke punuar per **certifikimin** dhe krijimin e markes tone per materialin perfundimtar.
- ▶ Krijimi I nje **tregu te sigurte** me bleres te sasive te medha.

REZULTATI.

- ▶ Kompostojme deri ne 2000m3 ne vit.
- ▶ Mbulojme te gjithë territorin e bashkise me sherbim dhe kemi nje qytet me te paster.
- ▶ Ul ndjeshen koston e dergimit te mbetjeve ne incinerator.
- ▶ Pika e kompostimit mbulon te gjitha koston e veta financjare.

Per faktin se Cerriku eshte e vetmja bashki ne Shqiperi qe ka ecur kaq perpara me kompostimin, ne na mungon mundesia e marrjes se pervojes ne vend nga bashkite e tjera per ta cuar perpara kete projekt. Prandaj bashkepunimi me EBL e Lübeckut, edhe pas dates 30 Qershor 2024, eshte per ne shume i rendesishem.

Thank You!

